

2018/2019. tanév

Országos írásbeli forduló

I. kategória, 7-8. évfolyam

Írásbeli feladatlap
versenyző példánya

A versenyző tanuló kódszáma:

--	--	--	--

A kódszámot a 3 feladat fölé is fel kell írni, hogy minden lapon rajta legyen.

Elért pontszám:

/ 123 pont

ÁLLÓKÖNYV
PITYKE
& PRÉM

Illusztráció © Papp Beatrix

© Móra Könyvkiadó

Üdvözlünk, kedves Versenyző!

Egy kis játékra invitálunk. Képzeld el, hogy egy baráti olvasókörhöz tartozol, ahol időről időre egyikőtök kiválaszt egy könyvet, amit elolvas, majd megpróbálja a többiek és a nagyközönség érdeklődését is felkelteni iránta, így népszerűsítve az olvasást!

Ebben a tanévben társadalmi témájú, a hatalommal és a demokráciával foglalkozó szépirodalmi művek közül válogattok.

Munkád során a **könyvtár nyomtatott állományát** használhatod, a számítógépeket és egyéb saját vagy könyvtári internetes eszközöket nem.

A feladatok megoldására **90 perc** áll rendelkezésedre.

Mielőtt belevetted magad a munkába, javasoljuk, **tekintsd át**, milyen feladatok és **mellékletek** várnak rád!

Ennek tükrében meg tudod tervezni, hogyan használd fel az idődet.

Kérjük, hogy a feladatlapot **tollal** töltsd ki!

A feladatlaphoz a következő mellékletek tartoznak:

- egy könyv, melynek ISBN száma: 978-963-415-335-1,
- egy külön lapon lévő infografika.

A mellékleteket nem kell visszaadni, azokat megtarthatod.

Támogatóink:

Emberi Erőforrások Minisztériuma, Emberi Erőforrás Támogatáskezelő, Nemzeti Tehetség Program
Móra Könyvkiadó

1.

A kezekben lévő könyvet a soron következő csoporttársad hozta, ezt szeretné bemutatni nektek, ugyanakkor azt is fontosnak érzitek, hogy minél többen megismerjék, és beszéljenek is róla, épp ezért a könyvet az egyik közösségi portálon szeretnétek népszerűsíteni.

Melyik változatot alkalmaznád az alábbiak közül?

- a) Karikázd be a szerinted legcélravezetőbb megoldást,
b) és indokold meg a választásodat a szabadság és/vagy az etika szempontjából!

- ▼ Önálló nyilvános oldal a könyv számára, ahol bárki szabadon véleményt nyilváníthat.
- ▼ Nem hoznék létre új oldalt, a saját személyes oldalamon keresztül folytatna a diskurzus.
- ▼ Zárt csoport, ahová csak a jelentkezés és az adminisztrátorok jóváhagyásával lehet belépni, és a posztok is csak az adminok jóváhagyása után lesznek láthatók.
- ▼ Nyílt csoport, ahová bárki beléphet, és szabadon, jóváhagyás nélkül posztolhat.
- ▼ Zárt chatcsoport, szigorúan az olvasókör szűk csoportjának.

1.	
2.	
3.	
4.	

2.

A kapott könyvről a kép alapján az az első gondolatod, hogy ez egy kislányoknak szóló hercegnős könyv. Ez másban is felmerülhet, így az első posztot ennek megcáfolásáról írod. Ebben a könyvön található ajánló segítségével érvelsz.

- a) Írj egy 4-5 mondatos évelést, mely a regényt a hatalom és demokrácia témájához köti!
b) Legyél szakszerű, az érvelés tartalmazza azt is, hogy a kép és az ajánló a könyv mely részén található!
c) Az érvelés foglalkozzon az ajánló sugallta tartalommal, és ne maradjon ki az illusztrátor neve se!

5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	

A versenyző tanuló kódszáma:

3.

Az olvasókörotoek internetes koerneyetben is kommunikál. Itt nem maradnak nyomok senkiról. Vagy mégis?

Biztos hallottál már a digitális lábnyom fogalmáról. Szeretnéd pontosan tájékoztatni a többieket is.

a) A mellékletben található infografika alapján fogalmazd definiációt a képhez tartozó poszthoz legfeljebb 3 mondatban! Ebben nem az a cél, hogy mindent felsorolj, ami a képen látható, hanem hogy összefoglalad azt!

14.	
15.	
16.	
17.	
18.	
19.	
20.	
21.	
22.	

b) Ha a digitális lábnyom nemzetbiztonsági vonatkozásairól szeretnél tájékozódni, milyen típusú könyvtár adatbázisát használnád?

4.

A könyvben jelentős szerep jut az erdőnek, az erdő állatainak, növényeinek, azok békés együttélésének. Az egyik részben Rézi néni erdei növényekből készült levessel kínálja a menekült/szökött/hatalomból kiábrándult Prillaszári hercegisasszonyt. Valaki föltette a leves hozzávalóit a közösségi oldalra, de te gyanakszol, hogy hibás a lista, és mérgező alapanyagok is kerültek a felsorolásba.

A receptben szereplő növények listája:

- mezei sóska (vadsóska)
- kakukkfű
- pöfeteggomba
- nadragulya
- gyömbérgyökér

a) Nézz utána egy kézikönyvben, igaz-e a gyanúd! Húzd alá a nem ajánlott összetevő(ke)t!

b) Légy hiteles és ellenőrizhető! Add meg forrásod bibliográfiai adatait úgy, ahogyan egy írás felhasznált irodalomjegyzékében tennéd!

c) Ez milyen kézikönyvtípus?

d) Miért hiteles, megbízható? Írj két érvet!

23.	
24.	
25.	
26.	
27.	
28.	
29.	
30.	
31.	
32.	
33.	
34.	
35.	
36.	
37.	
38.	

5.a

A könyv eseményeit a társatok egy névtelen tudósító szerepében villantja fel számotokra a már említett közösségi oldalon keresztül.

„Egy képzeletbeli országból Mirináriából jelentkezem. Ezen a helyen minden felett: az öltözködés, a viselkedés, még a gondolatok fölött is egy királynő uralkodik. Ő tartja ellenőrzése alatt, minden és mindenki rezdülését.

Nem úgy, mint az ókori Athénban, ami a demokráciáról vált híressé. Ott a királyi uralkodás helyett a demokrácia intézményei (eklészia, héliáia, bulé, arkhónok tanácsa, areioszpagosz tanácsa) határozták meg a mindennapi életet.

A történelmi tanulmányaiból nem emlékszel a buléra, ezért utána nézel egy internetes keresőprogram segítségével. Az alábbi találati halmazt kapod.

a) Írj igent vagy nemet a sorok első két üres cellájába, hogy melyik szól a témáról (releváns) és melyik hiteles (ellenőrzött) az információ tisztázására!

b) A 3. oszlopban 3-4 szóban indokold egy érveléssel! Miért alkalmas a bulé fogalmának megismerésére, vagy miért nem?

Releváns?	Ellenőrzött?	Miért használható?/Miért nem használható?
		<p>Bulé – Wikipédia https://hu.wikipedia.org/wiki/Bulé A bulé az ókori Görögország poliszait (Gr. πολις, többes száma πολεις) vagy poliszszövetség napi ügyeit vivő tanács neve volt. Kezdetben az uralkodó nemesekből álló tanácsadó szerve volt.... <u>Az athéni bulé</u> · <u>A demokrácia idején a ...</u> · <u>Bulé más görög városokban</u></p>
		<p>ötszázak tanácsa (bulé) zanza.tv https://zanza.tv/vidéós-oktató-portal/fogalom/otszazak-tanacs-a-bule A végrehajtó hatalmat gyakorló (a mai kormányhoz és minisztériumokhoz hasonló) testület, amely a törvényjavaslatokat a népgyűlés elé nyújtja be.</p>
		<p>Tanuljunk ógörögül! - Index Fórum forum.index.hu > google-ads > FILOSZ > Nyelvtudor > Tanuljunk ógörögül! 2007. nov. 29. - 30 bejegyzés - 2 szerző Akció -50%. Eredeti ár: 39.990 Ft. Akciós ár: 19.995 Ft. A bulé jelentése ógörögül tanács.... valamely hangot, hanem egy egész fogalmat jelöl, pl. lineáris</p>
		<p>[PDF] OTP Bank Nyrt. 2008. évi Éves Jelentése https://www.otpbank.hu/static/portal/sw/file/090424_2008_Eves_jelentes_130.pdf 2009. ápr. 24. - fogalmának megfelelő, de a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény ..... Bule var O slobod e n ja. 3. 41 "Tza r Boris III." bul. T opli in. Vena.</p>

39.	
40.	
41.	
42.	
43.	
44.	
45.	
46.	
47.	
48.	
49.	
50.	
51.	
52.	
53.	
54.	

5.b

Úgy gondolod, érdemes nyomtatott kézikönyvben is ellenőrizni a fenti találati halmazban kapott információkat.

a) Miért gondolod ezt? Indokold két forrásértékelési szemponttal!

b) Keres kézikönyveket a könyvtárban, amelyben megtalálod a bulé fogalmát! Írd le az egyik bibliográfiai adatait úgy, ahogyan egy felhasznált irodalomjegyzékben tennéd!

c) A megadott kézikönyv típusa:

d) Miért ezt választottad? Írj egy könyvtárhasználati szempontú indokot!

e) Melyik főosztályban találtad?

Miért ott kerested?

f) Tájékozódásod alapján adj meg 2 olyan jellemzőt a buléről, ami a hatalomhoz vagy a demokráciához köthető!

55.	
56.	
57.	
58.	
59.	
60.	
61.	
62.	
63.	
64.	
65.	
66.	
67.	
68.	
69.	

6.a

A tudósítás házi dolgozatra hasonlító módon folytatódna. De meg kell nézni, hogy posztolható-e, hiszen egy más forrásokra építő írás esetén nyilvánosságra hozás előtt ellenőrizni kell. Azt rögtön látod, hogy a kezdedben tartott könyv adatai nem teljesekek. Szükséges a regény szövegével is összevetni.

a) Egészítsd ki a szöveg irodalomjegyzékében a regény hivatkozását!

Demokrácia vagy uralkodó?

Majoros Nóra regényében a csodálatos környezet jól álcázta számomra egy ideig az ország többségének valódi helyzetét, az elnyomást és a jogtalanságokat.

Követve a királylányt kényszerű „utazásán” belebotlottunk a szomszéd ország lakóiba, a körkubikokba. Ők a sanyargókat demokratikus társadalmuk működési rendjének átadásával szeretnék felszabadítani, ha kell véres háború árán is. De vajon a körkubikoknál van megoldás ennyi gondra, hiszen a világnak csak 28 államában van valódi demokrácia?

A regény államformák, társadalmi berendezkedések szembenállására, együttélésére épít. Érdekes kérdést vet fel: Valóban nézőpont kérdése is lehet a különböző kormányzási formák értékelése?

„Ha nincs uralkodó nincs irányítás” – vélekedik a királykisasszony.¹

Ében Hatos, az egyik körkubik ezt mondja a demokrácia jellemzőiről: „Éppen hogy tökéletes a rend.” Persze abban igazad van, hogy egy országot irányítani kell valahogy. Nálunk ez úgy működik, hogy minden völgy három követet küld a tanácsba és ezek a követek közös megegyezéssel irányítják az országot.”²

Az író szándéka volt az is, hogy láttassa, hogy a demokrácia sem mindig elsőre kívánatos. A tudatlanság, a tévhit – ahogy egy interjúban ki is fejtette – ellene hathatnak minden jószándéknak. Az empátia pedig a segítő és a segített fél számára egyaránt szükséges.

Ez a fantasy regény sok-sok hasonló, elgondolkodásra készítő helyzetet vonultat fel. Csak ajánlani tudom mindenkinek, akit érdekelnek a szűkebb és tágabb emberi kapcsolatok.

Felhasznált irodalom:

Dávid Ádám: Egymásra utalt ellenségek. Interjú Majoros Nórával Pityke és prém című új regényéről. 1. rész. In: Vravuska-Tóth Erika (főszerk.): ArtNews.hu. h.n., k.n., 2018.04.16. URL: <http://artnews.hu/2018/04/16/egymasra-utalt-ellensegek-interju-majoros-noraval-pityke-es-prem-cimu-uj-regenyerol-1-resz/>
Majoros Nóra: Pityke és prém.

¹ Majoros i.m. 141. p.

² uo.

70.	
71.	
72.	
73.	
74.	
75.	
76.	
77.	
78.	
79.	

6.b

Továbbá még az alábbi táblázatban lévő szempontokat is le kell ellenőrizni.

b) Tedd ezt meg a fenti szövegen! Jelöld a táblázatban, hogy rendben van vagy nincs!

c) Adj tanácsot és javaslatot a javításra!

Jelöld a szövegben a hiba helyét a táblázatban megadott sorszámmal! Ha több helyen előfordul a hiba, akkor mindegyiknél!

d) A táblázat alatt minden jelölt hiba sorszáma mellé add meg, hogyan kell javítani, és miért szükséges azt elvégezni! (Amelyikben nincs hiba, azzal a sorszámmal semmi dolgod.)

Ellenőrizendő szempont	Itt rendben van?	Tanács sorszáma
Minden adat alátámasztott forrással?		1.
Idézőjelek helye, formája		2.
Az idézetek tartalma etikus? Az eredeti szerző azt állítja?		3.
Minden adat szerepel a felhasznált irodalom jegyzékében miután beírtad a regény adatait?		4.
Az irodalomjegyzék betűrendje		5.
Minden felhasznált irodalomra van hivatkozás a szövegben?		6.

80.	
81.	
82.	
83.	
84.	
85.	
86.	
87.	
88.	
89.	
90.	
91.	
92.	
93.	
94.	
95.	

7.

Az olvasókör további munkáját is tervezni kell. Ehhez már elkezdtek egy bibliográfiát összeállítani a szóba jöhető regényekről, hogy követőiteknek felajánljátok, válasszanak a folytatáshoz. De újabb műveket is találtak az iskolai könyvtár katalógusában.

Collins, Suzanne: Az éhezők viadala. Budapest, Agave, 2012

Ende, Michael: Momo avagy Furcsa történet az időtolvajokról s a gyerekekről, aki visszahozta az embereknek az ellopott időt. 13. kiad., Budapest, Móra, 2016

Fombelle, Timothée de: Ágrólszakadt Tóbiás. Budapest, Móra, 2008

Lowry, Lois: Az emlékek őre. Budapest, Animus, 2017

Orwell, George: Állatfarm. Budapest, Európa, 2018

<p>Raktári jel: Z15</p> <p>Szerző: Zágoni Balázs (1975-)</p> <p>Cím: A gömb / Zágoni Balázs</p> <p>Dátum: cop. 2018</p> <p>Megjelenés: [Budapest] : Móra,</p> <p>Terjedelem: 352, [5] p. ; 20 cm</p> <p>Sorozat: (Fekete fény ; 1.)</p> <p>Megjegyzések: Ifjúsági regény Fényeskedjék : Zágoni Balázs: Fekete fény. A Gömb / Lovász Andrea</p>	<p>Raktári jel: N69</p> <p>Szerző: Ness, Patrick (1971-)</p> <p>Cím: Kés a zajban / Patrick Ness ; m. szöveg: Hotya Hajni</p> <p>Dátum: 2010</p> <p>Megjelenés: [Budaörs] : Vivandra Kv.,</p> <p>Terjedelem: 460, [1] p. ; 22 cm</p> <p>Sorozat: Chaos walking trilógia I.</p> <p>Megjegyzések: Válasz és kérdés Háború a békéért</p>
<p>Raktári jel: E52</p> <p>Szerző: Ende, Michael (1929-1995)</p> <p>Cím: A végtelen történet / Michael Ende ; A-tól Z-ig betűkkel és képekkel díszítette Roswitha Quadflieg ; ford. Hárs Ernő</p> <p>Dátum: 1993</p> <p>Megjelenés: 2. kiad. Budapest : Európa Könyvkiadó,</p> <p>Terjedelem: 440 p. : ill. ; 21 cm</p>	<p>Raktári jel: 321 H 98</p> <p>Szerző: Hutter, Claus-Peter</p> <p>Cím: Demokrácia / írta Claus-Peter Hutter ; átd. Mezey Barna ; [ford. Rónaszegi Éva] ; ill. Peter Klauke és Ralph Beloch</p> <p>Dátum: cop. 1998</p> <p>Megjelenés: Budapest : Tessloff és Babilon Kiadó,</p> <p>Terjedelem: 48 p. : ill. ; 28 cm</p> <p>Sorozat: (Mi micsoda, 0866-109X ; 48)</p>

a) A katalógusban talált rekordok alapján írd be a regények hivatkozását a már meglévő bibliográfiába!

b) Ügyelj arra, hogy a betűrendnek megfelelően helyezd el!

c) Melyik című mű nem regény?

Honnan lehet ezt a katalógusból tudni?

96.	
97.	
98.	
99.	
100.	
101.	
102.	
103.	
104.	
105.	
106.	
107.	
108.	
109.	
110.	
111.	
112.	
113.	
114.	
115.	
116.	
117.	
118.	
119.	
120.	
121.	
122.	
123.	

Örülünk, hogy részt vettél ebben a munkában!

Feladatlapodat add át a felügyelő tanárnak! A mellékleteket nem kell visszaadni, azokat megtarthatod.